

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

7-8. évfolyamos tanulók számára

2. forduló

Össz.pontszám: **102p**

A feladatlap kitöltendő:

2019. november 21-én (csütörtökön) 13.00-15.00 óra között 45-45 perc alatt tantárgyanként, felügyelet mellett!

Postára adás utolsó határideje: november 22. pénteki postabélyegzővel.

Név:.....

Iskola neve, címe (bélyegző is lehet):
.....

1. Húzd alá egy pontért, hogy hányadik évfolyamon tanulsz!

7.

8.

1p

2. Hiányos szavak

A következő mássalhangzókat egy vagy két magánhangzóval kell kiegészíteni úgy, hogy értelmes szavak kerüljenek a táblázatba.

Mássalhangzók	1 magánhangzóval	2 magánhangzóval
trzs	törzs	torzsa
krzs		
sznt		
krd		
frnt		
mnt		

10p

3. Honnan jöttél?

Vajon melyik városból származnak a következő kitalált személyek? Állítsd helyes sorrendbe a nevek betűit, és kiderül, honnan származnak.

Pl.: Górnás Antal: Salgótarján

Brenc Ede: _____

Mog Eszter: _____

Mráz Ida: _____

Kaszal Máté: _____

Dr. Ves Ági: _____

10p

4. Kicsinyítve

Írd le írott betűkkel a következő tulajdonneveket! Ha szükséges, használj kötőjelet!

ORSZÁGOS FÖLDÜGYI ÉS TÉRKÉPÉSZETI HIVATAL

ANDROMÉDA KÖD _____

KÖRÖS MENTE _____

SZABADSÁG HÍD _____

VAS MEGYE _____

KATONA UTCA _____

12p	
-----	--

5. Menjünk színházba!

A következő színházi ajánló a Móricz Zsigmond Színház honlapján olvasható, a Tanár úr kérem! című színdarabot mutatja be néhány mondatban. Olvasd el az ajánlót, majd válaszolj a szöveggel kapcsolatos kérdésekre!

„A remekműveknek nem kell reklám! A Tanár úr kérem! pedig remekmű. S mint ilyen, kortalan is, hisz’ mindannyian voltunk – vagyunk, leszünk – diákok. De sokszor fordultunk be a fal felé, ha dermesztő hangján megszólalt az ébresztőóra! Hányszor reszketett a lábunk, ha késve kellett beszállni a tanterembe, vagy meg kellett magyarázni az egyest a szüleinknek?! Hogy irigyeltük a jó tanulót, mert neki minden olyan magától értetődően sikerült! Milyen gonoszak tudtunk lenni a rossz tanulóval felelőskor, percet se gondolván arra, hogy másnap miránk is lesújthat a végzet! És akkor a diákként átélt első szerelemről, első csalódásról, meg az élet többi csodás véletlenjéről még nem is beszéltünk...

Karinthy zseniális látképe a diáklét szépségeiről és borzalmairól most vadonatúj, különleges feldolgozásban, egy vagány, szemtelen zenés játékban látható a Krúdy Kamaraszínpadon.”

<http://www.moriczszinhaz.hu/2019/06/tanar-ur-kerem.html>

a) Írd ki a szövegből a három tulajdonnevet! Határozd meg pontosan a tulajdonnév típusát!

Tulajdonnév	A tulajdonnév típusa

6p	
----	--

b) Írd le a szövegben szereplő szavak ellentétét! Egy-egy szóval válaszolj!

mindannyian - _____

sokszor - _____

megszólalt - _____

késve - _____

első - _____

10p	
-----	--

c) Jellemezd a szövegben szereplő igéket a megadott szempontok alapján!

ige	ragozás	mód	idő	szám/személy
leszünk				
megszólt				
irigyeltük				
lesújthat				
beszéltünk				

10p

d) Írd ki a szövegből az igeneveket! Ügyelj arra, hogy a megfelelő helyre kerüljenek a táblázatban! Lehet, hogy egyes rovatok üresen maradnak.

Főnévi igenév	Melléknévi igenév			Határozói igenév
	folyamatos	befejezett	beálló	

12p

e) Melyik szóra gondoltam? A meghatározások alapján keresd ki a szövegből a megfelelő szavakat! (Több megoldás is lehetséges, elég egy szót írnod egy vonalra.)

főnév + -s melléknévképző = _____

visszaható névmás + névszórag = _____

előtag + utótag + névszórag = _____

határozatlan számnév + névszórag = _____

igekötő + ige + igeképző = _____

10p

6. Esős, szeles idő

- a) Ha figyelmesen megnézed a betűhálót, vízszintesen és függőlegesen is értelmes szavakat olvashatsz ki a táblázatból. Írd ki ezeket a szavakat, melyekből három esővel és széllel kapcsolatos közmondást állíthatsz össze! Segítségképpen a közmondások első szavának kezdőbetűjét vastag betűvel nyomtattuk.

V	E	T	A	K	A	Á	J	V	O
T	S	Ü	R	M	R	Q	C	I	M
P	Ó	D	A	Ü	A	É	R	H	Á
A	V	U	T	Á	N	Z	N	A	J
K	Ö	P	Ö	N	Y	E	G	R	U
I	R	Y	M	Z	A	S	O	T	S
S	Z	E	L	E	T	Ő	B	D	I

Szavak:

12p	
-----	--

Közmondások:

1. _____
2. _____
3. _____

6p	
----	--

- b) Mit jelentenek a fenti közmondások? Válaszd ki a helyes jelentés betűjelét az alább felsoroltak közül, majd írd a közmondás után a négyzetbe!

- A) Aki vizsályt szít, még nagyobb bajt hozhat a fejére.
B) A bánatot öröm követi.
C) Hétvégére rossz idő várható.
D) Ha már megtörtént a baj, hiába jön a segítség.
E) A májusi esőben hosszúra nő a hajunk.
F) Jó termés várható.

3p	
----	--

Felhasznált irodalom:

Forgács Róbert: Anya – nyelv – ész: újabb nyelvi fejtörők

Bp.: Tinta, 2013.

Szőcsné Antal Irén: Anya – nyelv – bűvár

Bp.: Tinta, 2016.